

105

PLATTELANDS-
PROJECTEN
IN LIMBURG

provincie
Limburg

INGE MOORS

Gedeputeerde van Landbouw
en Platteland

Beste lezer

Dankzij de inzet van Europese, Vlaamse en provinciale subsidies zijn in het kader van het plattelandsontwikkelingsprogramma PDPO II, 105 projecten in haast elke Limburgse plattelandsgemeente uitgevoerd. Deze projecten hebben stuk voor stuk bijgedragen aan een sterker en vitaler platteland. De concrete programmaresultaten van PDPO II, die in deze projectenwaaier worden getoond, zijn eerst en vooral de verdienste van de promotoren, de provinciale diensten, gemeenten en plattelandsactoren. PDPO III biedt andermaal subsidiemogelijkheden die echter meer gefocust en meer landbouwgericht zijn. Met het uitgewerkte provinciaal plattelandsplan wordt een nieuwe impuls aan de Limburgse plattelandsontwikkeling gegeven. Deze projectwaaier biedt alvast enige inspiratie voor de projectvoorbereiding.

Inge Moors

DUURZAAM BEHOUD

van het Haspengouws landschap

Hoofdpromotor: Regionaal Landschap
Haspengouw en Voeren

Het Regionaal Landschap Haspengouw heeft met partners uit de sectoren landbouw, sociale economie en natuur samengewerkt voor het behoud en herstel van het karakteristieke landschap van Haspengouw en Voeren. Drie concrete projectrealisaties zijn het resultaat van deze samenwerking. Vooreerst is door Agro-Aanneming een hagendorser voor het scheren van landelijke hagen aangekocht. De Nationale Boomgaardenstichting-Sociale Werkplaats heeft een mobiele sappers voor het persen van appels van hoogstamboomgaarden aangekocht. Tot slot zijn er met de vijftien Leedergemeenten overeenkomsten voor het achterstallig onderhoud van kleine landschapselementen afgesloten. De landschapswerken zijn na de projectperiode verdergezet.

UITBOUW ONDERSTEUNENDE

dienstverlening voor de
Limburgse Bosgroepen

Hoofdpromotor: provinciebestuur Limburg

Met dit project is voor de 5 Limburgse Bosgroepen een overkoepelende structuur gerealiseerd. Vanuit deze structuur wordt praktische ondersteuning bij de dagelijkse werking geboden en gezorgd voor een betere vermarkting van het hout uit de privébossen. Tevens kunnen nieuwe diensten worden ontwikkeld. Op die manier kan aan de particuliere boscijgeenaars een betere dienstverlening worden aangeboden om de privébossen rendabel te maken. Bovendien worden door de regelmatige houtkappingen de bossen op het Limburgs platteland duurzamer beheerd. Om particuliere eigenaars te begeleiden naar een goed beheerd bos wordt voor de niet-rendabele werkzaamheden o.m. een arbeidersploeg uit de sociale economie ingezet. Gezonde bossen betekenen dus een economische, ecologische en sociale meerwaarde voor de ontwikkeling van het Limburgse platteland.

ZALIG ZELEM, grensverleggend dorp

Hoofdpromotor: vzw De Pastorie

In 2008 hebben een 20-tal Zelemse sociaal-culturele verenigingen zich in vzw De Pastorie verenigd. Deze vzw is opgericht met een dubbel doel: het bewaren van de voormalige pastorie als erfgoed en het creëren van een ontmoetingsplaats om het dorp te doen (her)leven. De pastorie is deels gerenoveerd tot een charmante herberg. Verder zijn er enkele stijlvolle vergaderruimtes voor de lokale verenigingen ingericht en is de bovenste verdieping omgetoverd tot een rustgevende vakantiewoning. De organisatie van een dorpsrestaurant biedt senioren de mogelijkheid om samen gezellig te tafelen. Er worden ook tal van culturele activiteiten georganiseerd. De heringerichte tuin bevat educatieve elementen voor de allerkleinsten en fungeert als vertrekpunt voor wandelingen in de Vallei van de Zwarte Beek.

TOERISTISCHE ONTSLUITING

van het rijke Haspengouwse
verleden

Hoofdpromotor: Toerisme Limburg

In dit project zijn bijzondere erfgoedsites in Haspengouw voor toeristen en recreanten ontsloten. Er zijn vier deelsites geselecteerd: de tumuli van Gingelom, de burchtruïne van Brustem, de burchtruïne van Jonckholt en het kerkje in Veulen. Het aanwezige erfgoed is meer beleefbaar gemaakt door de verbetering van de basisinfrastructuur, de realisatie van extra beleevings-elementen, een betere duiding van het historische belang en de verbetering van de evocatie van het landschappelijke kader van de sites. Deze sites zijn gelegen langs het fietsroutenetwerk. Voor de tumuli van Gingelom en de burchtruïne van Jonckholt is een 'Verborgene Moois'-wandeling ingericht.

BILZEN, DE BOOM IN!

Van Bloesem tot Sap

Hoofdpromotor: Regionaal Landschap
Haspengouw en Voeren

Alden Biesen is een belangrijk toeristisch uithangbord maar is ook **dé hoogstamboomgaard van Vlaanderen**. Het typische hoogstamboomgaardenlandschap rond de landcommanderij is tot op heden intact gebleven. Meer dan 40 hectare hoogstamfruitboomgaarden dragen eind september volop hun vruchten. Te veel fruit om op te eten! Daarom zijn de stad Bilzen en het Regionaal Landschap Haspengouw & Voeren i.s.m. lokale organisaties aan de rugkerende activiteit “**Bilzen, de boom in**” kunnen **gepersen tot appelsap voor eigen gebruik**. Er is ook een nieuw streekproduct ontwikkeld nl. het ‘Biesonder appelsap’.

HOOGBRUG, EEN SOCIAAL PROJECT

van duurzame fruitteelt en -verwerking

Hoofdpromotor: De Wroeter Dagcentrum vzw

In dit project zijn de bouw en verbouwing van leegstaande hoevegebouwen tot een fruitverwerkingsatelier gerealiseerd. De locatie bevindt zich in landschappelijk waardevol landbouwgebied. Kansarme doelgroepmedewerkers krijgen de mogelijkheid om te participeren aan een kleinschalig productie- en verwerkingsproces van fruit tot confituren, geleien en siropen. De teelt van het fruit wordt grotendeels gerealiseerd op de omliggende gronden rond de boerderij. De verwerking gebeurt in de productieruimten van het fruitatelier. De verkoop van de producten vindt plaats in het korte-keten verkoopscircuit van De Wroeter.

LIMBURG, een lekkere provincie

Hoofdpromotor: provincie Limburg

In dit project is het rijke gamma van hoeve- en streekproducten bij de Limburgers gepromoot. Naar aanleiding van de “Maand van het Platteland” zijn in september 2008 tijdens twee evenementen, met name het Knapkoekfeest te Maaseik en het Weekend van de Limburgse hoeve- en streekproducten, de Limburgse hoeve- en streekproducten gepromoot. Tevens is een website aangemaakt, waarbij een overzicht wordt geboden van de Limburgse verkooppunten van hoeve- en streekproducten. De website heeft tevens de link naar de website van de producent gelegd, zodat de consument, indien mogelijk, online bestellingen kan plaatsen.

AANGEPAST EN THERAPEUTISCH

paardrijden voor personen
met een beperking

Hoofdpromotor: vzw Healing Horses

vzw Healing Horses zorgt voor een aanbod inzake hippo-therapie voor personen met een fysieke, mentale of psychische beperking. De vzw wil alle mensen met een beperking de kans geven gebruik te maken van de helende invloeden van deze therapie. Alle mensen met een beperking kunnen bij vzw Healing Horses paardrijden, de paarden helpen verzorgen etc. Omdat het niet voor iedereen even vanzelfsprekend is een paard te bestijgen, heeft de vzw een trap en lift geïnstalleerd. Hierdoor wordt voor velen een fysieke hindernis weggenomen. Ook is er de gelegenheid om een ritje met de huifkar door het prachtige Hoeselt en Bilzen te maken.

©Twan Wiermans

PLATTELANDS- EDUCATIEF NETWERK

Kempen & Maasland II

Hoofdpromotor: Plattelandsklassen vzw

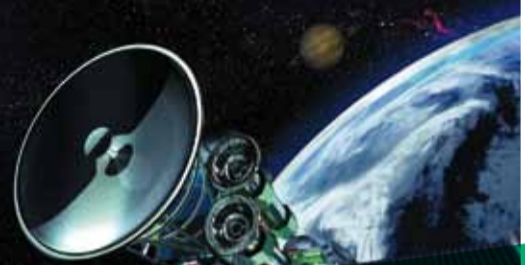
Met het plattelandseducatief netwerk hebben de voorbije zes jaar Plattelandsklassen vzw, Breugelhoeve vzw, Boerenbond, Landelijke Gilden en 13 gemeenten van Noord-Limburg en het Maasland samengewerkt om de kloof tussen landbouw en plattelandsgebruiker te verkleinen. Hiertoe is het voormalige Zuivelcentrum omgebouwd tot de interactieve tentoonstellingsruimte Bazaar Kastaar. Verder is er van educatieve spelpakketten. Om de troeven van het Noord-Limburgs platteland te promoten, zijn gemeentelijke landbouwkranten uitgegeven en zijn 9 landbouwroutes, ondersteund met GPS-technologie, uitgewerkt.

ONDERGEDOMPELD IN LIMBURG

Hoofdpromotor: Toerisme Limburg vzw

Met toeristische rondritten met 'De Limburg Bus' heeft Toerisme Limburg, een extra beleevingsaanbod gecreëerd, onafhankelijk van de weersomstandigheden. Met de 'De Limburg Bus' zijn, in de maanden juli, augustus en september, exclusieve locaties, die normaal niet of beperkt toegankelijk zijn voor het grote publiek, bezocht. Deze dagvullende tours zijn door een professionele gids begeleid. De korte bezoeken aan de toplocaties zijn ervaren als echte smaakmakers met als doel de toerist een 'aparte beleving' te bieden en hem te laten proeven van wat de regio nog allemaal te bieden heeft, om hem zo warm te maken om de andere regio's te verkennen en er te verblijven.

ADVIES UIT DE RUIIMTE

Hoofdpromotor: provincie Limburg

Voor de versterking van de competitiviteit van de land- en tuinbouw is innovatie in het productie- en teeltproces cruciaal. Mechanisatie en robotisering kunnen voor een hogere productiviteit en rendement zorgen. De GPS-technologie is al meerdere jaren een gebruikte technologische ontwikkeling in de zogenaamde precisie-landbouw. Gecombineerd met satelliettechnologie kan deze innovatie leiden tot een meer duurzaam gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, water en bemesting. In de projectperiode is aan de Limburgse landbouwers gratis satellietbeelden, met unieke perceelsinformatie inzake biomassa productie, bodemvochtgehalte, stikstof, ter beschikking gesteld. Uit de project-evaluatie en een gespecialiseerd advies essentieel zijn in de correcte toepassing van de satelliettechnologie.

WEGWIJS IN TRAGE WEGEN:

van planning tot uitvoering

Hoofdpromotor: provincie Limburg

De provincie Limburg heeft, in samenwerking met de vzw Trage Wegen, een uniek waarderingsinstrument voor de realisatie van trage wegen ontwikkeld. Dit instrument is gebaseerd op een functionele weging van de verschillende trage wegen op het grondgebied van een gemeente. Hierdoor wordt een prioritering van het herstel van de trage wegen vergemakkelijkt en wordt een breder draagvlak gecreëerd. Ook de uitvoeringsperiode verloopt hierdoor vlotter. De methodiek is uitgetest in drie Limburgse pilotgemeenten, waar een aantal concrete werken zijn uitgevoerd. In het kader van het streven naar duurzame mobiliteit worden trage wegen meer en meer gebruikt als vlotte verbinding tussen de stedelijke kern en de buitengemeenten. In het project is ook een methodiek uitgewerkt om omringende dorpen via trage wegen een aansluiting te laten vinden op de stedelijke kern.

Bilzen/Alden Biesen

TOERISTISCH LIMBURG IN BEELD

Hoofdpromotor: Toerisme Limburg vzw

Toerisme Limburg heeft in elke toeristische regio van de provincie, met name in het Maasland, de Limburgse Kempen, Hasselt en Haspengouw, een omgevingscamera geplaatst. De beelden zijn live via televisie en/of internet uitgezonden. Tijdens de uitzending van de beelden zijn de kijkers van de actuele activiteiten en promoties in Limburg op de hoogte gebracht. In de berichtgeving is immers steeds verwezen naar de website van Toerisme Limburg. Op deze website kunnen de kijkers op een toegankelijke manier meer informatie over de activiteiten, evenementen en promoties terugvinden. In 2012 zijn 27.058.897 potentiële consumenten bereikt.

NAAR INTERACTIEF DORPSONTWIKKELINGSADVIES voor Haspengouw

Hoofdpromotor: Universiteit Hasselt, Faculteit
Architectuur en Kunst i.s.m. STEBO

Zoals elke Vlaamse plattelandsregio wordt ook de regio Haspengouw met een aantal sterke veranderingsprocessen geconfronteerd. Er is een duidelijk maatschappelijk bewustzijn van deze veranderingen die niet steeds als negatief worden ervaren. Toch wordt vastgesteld dat de bewoners en/of lokale overheden vaak niet over de juiste instrumenten beschikken om te anticiperen op deze veranderingen. Daarom is in twee Haspengouwse dorpen een reeks ontmoetingsmomenten georganiseerd waarop samen met bewoners een dorpsontwikkelingsvisie is uitgewerkt. Deze visie geeft de ruimtelijke kenmerken van het dorp weer en formuleert richtlijnen om met deze kenmerken om te gaan. Tenslotte is een draaiboek uitgewerkt voor het participatief uitwerken van dorpsontwikkelingsvisies.

ONTMOET JE BUREN

Hoofdpromotor: PG Haspengouw, PG Hageland
en GAL Culturalité Hesbaje Brabantonne

‘Ontmoet je buren’ is een partnerschap tussen 2 Vlaamse en 1 Waalse PG dat inzet op ontmoetingen en uitwisselingen via projectrealisaties rond de thema’s landbouw, biodiversiteit, jeugd, cultuur, hoeve- en streekproducten en toerisme. Zo hebben de toeristische diensten samengewerkt en zes grensoverschrijdende fietslussen gecreëerd en zes grensoverschrijdende fietslussen hebben er uitwisselingen met betrekking tot bodem- en beekvalleibeheer plaatsgevonden. Verder zijn er ook vier boomgaarden met streek eigen soorten aangelegd. Naar jeugd en cultuur toe zijn drie festivals-rockwedstrijden georganiseerd en hebben kunstenaars uit de drie regio’s samengewerkt. Ook lokale hoeve- en streekproducten hebben een extra stimulans gekregen via zes succesvolle markten.

GEBIEDSMANAGEMENT

Hoofdpromotor: provincie Limburg

Via het project gebiedsmanagement heeft de provincie Limburg een regisseursrol opgenomen om de kleinere kernen in de Leadergebieden Haspengouw en Kempen & Maasland te ondersteunen in hun detailhandelsbeleid. Het zijn immers vaak de kleinere gemeenten waar een langetermijnvisie op vlak van lokale economie en detailhandel ontbreekt. Bestaande en nieuwe subsidiemogelijkheden (kernversterking, bereikbaarheidsadviseur) en initiatieven m.b.t. detailhandel en markten (werkbezoeken, netwerkmomenten, promotieactie wekelijkse markten, ...) zijn uitgewerkt. Dit project heeft een verlengstuk gekregen in het Vlaams 'Kennisnetwerk Detailhandel'.

NAAR DE ONTSLUITING

van lokale erfgoedschatten

Hoofdpromotor: Erfgoedcel Tongeren vzw

Met dit project is het lokaal bewustzijn voor de aanwezige erfgoedrijckdom en de lokale erfgoedschatten in 5 Tongerse dorpen gestimuleerd. Op een laagdrempelige manier is informatie over de kenmerkende elementen van het roerend, onroerend en immaterieel erfgoed op het Tongerse platteland verspreid. Het gaat hierbij om lokale 'schatten': sites, objecten en verhalen waardoor het dorp vroeger (of nog steeds) beroemd was en is. Twee in-fazuilen zijn in elk dorp in de buurt van bestaande wandel- en fietsroutes geplaatst. De dorpsbewoners en de fietsers en wandelaars hebben zo meer kennis over de rijke historiek van het dorp gekregen.

KETENGERICHTE AANPAK

van de primaire sector

Hoofdpromotor: provincie Limburg

Een economische analyse van de landbouw vertrekt te vaak vanuit bedrijfs- of ketenniveau. In het project ketengerichte aanpak zijn vanuit een gebiedsgerichte visie knelpunten gedetecteerd en aangepakt. De doelstelling van het project is om die knelpunten te kunnen wegnemen en het economisch potentieel van de sector maximaal te kunnen benutten. In een zestal ketens en/of -sectoren (imkerij, biolandbouw, zoetwatervis, glastuinbouw, wildschade en dierlijke mest) is bekeken op welke manier een gebiedsgerichte oplossing voor de gedetecteerde knelpunten kan worden ontwikkeld, ter versterking van de slagvaardigheid van de sector.

DE KLUIS VAN VRIJHERN HERBELEEFD

Hoofdpromotor: gemeente Hoeselt

De gemeente Hoeselt en het Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren hebben in dit project gewerkt aan de herwaardering van de kluis van Vrijhern als cultuurhistorisch, landschappelijk en toeristisch ankerpunt. De omgeving van de site met de kluis en de kluiskapel als cultuurhistorische bakens is hersteld. Ruimte voor stiltebeleving en zachte recreatie en natuurontwikkeling zijn het resultaat. Infoborden vertellen de kluisgeschiedenis aan de bezoeker en hierin past ook de aanleg van een groentetuin. Kortom, het domein heeft zijn oorspronkelijke karakter terug zodat de bezoeker het kluisdomein kan “herbeleven”.

WANDELEN ALS STREEKPRODUCT

Hoofdpromotor: Regionaal Landschap
Haspengouw en Voeren

De voorbije jaren zijn tien Greenspots, de topwandelgebieden van Haspengouw, kwaliteitsvol ingericht. Met dit project is ingezet op de bestaande opportuniteiten voor een betere differentiatie van het Limburgs wandelproduct en de promotie op ruime schaal voor verschillende doelgroepen. Het Regionaal Landschap Haspengouw en Voeren, Toerisme Limburg, De Wroeter, de Nationale Boomgaardenstichting en de stad Borgloon hebben samen-gewerkt voor de ontwikkeling van nieuwe 'wandelproducten'. Concreet is het Limburgs wandelproduct verder uitgebouwd tot een aantrekkelijk "streekproduct" door ontsluiting/duiding van informatie over de karakteristieken van de streek, door de inrichting van picknickplaatsen, Ook streekproducten en toeristische vermarkting hebben hierin een duidelijke plaats gekregen.

VERMARKTING VAN KLEINSCHALIGE PLATTELANDSLOGIES

Hoofdpromotor: Toerisme Limburg vzw

Het project 'vermarketing kleinschalige plattelandslogies' heeft als doel gehad om ondernemers van kleinschalige logies via informatieverstrekking, marketingacties te ondersteunen, ... Met deze ondersteuning is een hogere bezettingsgraad van deze logiesgroep beoogd. In het najaar 2009 is de brochure 'Welkom thuis! Limburgse logies met een verhaal' uitgegeven. Deze brochure stelt tal van gastvrije kleinschalige logies op een aantrekkelijke manier voor. Hierbij wordt het unieke kenmerk van een kleinschalige uitbating, namelijk de gastvrijheid en het persoonlijk contact met de uitbater, sterk gepromoot. De site 'Welkom in Limburg' bundelt op een attractieve manier het aanbod aan Limburgse kleinschalige logies.

GEISTINGEN ROZENDORP

Hoofdpromotor: gemeentebestuur Kinrooi

Met het project 'Geistingen Rozendorp' heeft de gemeente Kinrooi, naar analogie met de ons omringende landen, een heus rozendorp gerealiseerd. Een aantal openbare plaatsen in Kinrooi zijn met rozen beplant. Centraal in de beplantingsactie was de 'berozing' in het Mariapark van Geistingen. In juni 2012 is het Rozendorp én het heraangelegd Mariapark met een grootse openingsceremonie opengesteld. Bedoeling is om het rozendorp met een groot 'rozenfeest en via grensoverschrijdende promotie tweejaarlijks in de kijker te zetten.

BLOESEMLINT

tussen mens en landschap

Hoofdpromotor: De Winning

De Winning en het Regionaal Landschap Haspengouw & Voeren hebben het initiatief genomen om de hoogstamboomgaarden in Limburg terug op te waarderen. Op verschillende locaties in Haspengouw zijn nieuwe hoogstamboomgaarden aangeplant of zijn oude boomgaarden in al hun glorie hersteld. Om de betrokkenheid van lokale besturen en actoren te verhogen, zijn tal van activiteiten zoals een snoeicursus, workshops of een bakcursus ingericht. Immers, naast de landschappelijke waarde van de boomgaard, zijn ook de economische, ecologische en toeristische meerwaarde van een niet te onderschatten belang voor de regio.

OPVOEDINGS- ONDERSTEUNING

in Noord-Limburg

Hoofdpromotor: Welzijnsregio Noord-Limburg

In de opvoedingswinkel kan je terecht met vragen over het opvoeden van kinderen en jongeren. Daarnaast biedt de opvoedingswinkel ondersteuning aan professionals, worden er infoavonden of vormingsmomenten georganiseerd en worden er specifieke groepsactiviteiten georganiseerd. De opvoedingswinkel in Noord-Limburg is gestart vanuit de lokale besturen die hiervoor samenwerken binnen de OCMW-vereniging Welzijnsregio Noord-Limburg. In zijn definitieve vorm is de opvoedingswinkel overgenomen door de CKG's 'De Hummeltjes' en 'De Stap'. Op deze manier wordt een regiodekkend en kwalitatief aanbod, aangepast aan elk gemeente, gewaarborgd.

KUNST OP HET HOF

Hoofdpromotor: KVLV

In juli 2009 hebben KVLV - Vrouwen met vaart voor de achtste keer de drie top-ingredienten, m.n. kunst, een prachtig landschap en authentieke gebouwen en boerderijen, samengebracht in het succesvol evenement 'Kunst op het hof'. Onder het centrale thema 'hart' zijn gedurende drie dagen in en rond 13 authentieke gebouwen en landbouwbedrijven kunstwerken van meer dan 20 kunstenaars uit binnen- en buitenland getoond. Er is een lusvormige fietsroute van 30 km uitgewerkt zodat toeristen en recreanten met het landelijke erfgoed van het pittoreske Maaslandschap hebben kunnen kennismaken. Het succes van het event is te danken aan het engagement en enthousiasme van lokale mensen en verenigingen, eigenaars en landbouwers die hun erf hebben opengesteld.

HAALBAARHEIDSTUDIE

minicampings op boerderijen

Hoofdpromotor: Toerisme Limburg vzw

Het landelijk toerisme is een belangrijke pijler in de toeristische ontwikkeling van de Limburgse Kempen, meer bepaald in de regio rond Peer, Bocholt en Bree. Vooral bij gezinnen met kinderen en actieve genietters is het landelijk toerisme populair. Recentelijk bestaat de mogelijkheid om bij een actief landbouwbedrijf minicampings in te richten. Dit biedt aan landbouwbedrijven de mogelijkheid om de economische waarde van het bedrijf te verhogen. Bovendien creëren mini-campings een nieuw product in het al rijke gamma van toeristische producten in Limburg. Met het project is een draaiboek ontwikkeld. Geïnteresseerde landbouwers worden met dit draaiboek van projectidee tot concrete uitvoering begeleid.

SENIOREN NAAR DE BIB

Hoofdpromotor: gemeentebestuur Riemst

Met dit project heeft het gemeentebestuur van Riemst de hoofdbibliotheek in het centrum uitgebreid met als doelstelling dat meer senioren van de bibliotheekdiensten gebruik zouden maken. De uitbreiding met een leescafé en een multifunctionele ruimte heeft de senioren de ruimte gegeven om rustig te zitten, de krant te lezen, een kopje koffie te drinken, activiteiten bij te wonen en andere mensen te ontmoeten. Bijzondere aandacht is uitgegaan naar de toegankelijkheid van het gebouw, onder meer door het plaatsen van automatische schuifdeuren. Op deze wijze heeft het gemeentebestuur een bijdrage geleverd aan de sociale participatie van de senioren.

KWALITATIEF (HER)GEBRUIK VAN

leegstaande sites op het
Limburgse platteland

Hoofdpromotor: provincie Limburg

Met het project 'Kwalitatief (her)gebruik van leegstaande sites op het Limburgse platteland' heeft de provincie Limburg een draaiboek ontwikkeld om eigenaars te ondersteunen in de uitwerking van de herbestemming van leegstaande sites. Met dit project wordt een reële behoefte ingevuld omdat door de terugval van het aantal actieve land- en tuinbouwers, vele gebouwen in het agrarisch gebied van het Limburgse platteland leeg komen te staan. Voor het realiseren van een duurzame herbestemming gelden in eerste instantie belangrijke ruimtelijke voorwaarden. Met het draaiboek kunnen eigenaars een stappenplan voor deze duurzame herbestemming doorlopen.

BEELDSCHONE PARKRAND

Hoofdpromotor: Regionaal Landschap
Kempen en Maasland vzw

Regionaal Landschap Kempen en Maasland vzw wil met het project 'Beeldschone Parkrand' de streekkwaliteiten van het Nationaal Park Hoge Kempen laten uitdeinen over de naaste omgeving van het Nationaal Park. Door een kwaliteitsverbetering van de randen wordt gewerkt aan een grotere interactie en ruimtelijke samenhang tussen het Nationaal Park en de naaste omgeving. Met dit project is ook de betrokkenheid van de inwoners bij het Nationaal Park Hoge Kempen versterkt.

DE KUILEN VAN VECHMAAL

Hoofdpromotor: Regionaal Landschap
Haspengouw en Voeren

De ontginning van mergel en silex in de mergelgroeve in Vechmaal dateert reeds van in de Romeinse tijd. Tot 1835 heeft de ontginning geduurd en hierdoor is er een groot ondergronds gangenstelsel ontstaan. Dit gangenstelsel is ondertussen de habitat voor heel wat overwinterende, Europees beschermde vleermuizen geworden. Naast de belangrijke natuurwaarde is De Waterkuil en de omgeving ook als landschap beschermd. Voor de bescherming van dit natuurlijk stukje erfgoed en van de schuilgelegenheid van de vleermuizen werken verschillende partners samen. Een kunstige poort in cortenstaal met vleermuissilhouetten doen voortaan dienst als invliegopening. Dit project is een mooi voorbeeld hoe kunst én de bescherming van Europese soorten samen kunnen gaan.

LEREN BOEREN OP ZOLDER

Hoofdpromotor: De Winning

De Winning-vzw Vreebos is een leer-, zorg-, en doe-boerderij. Omdat steeds meer mensen vervreemden van de korte-keten landbouw, hebben ze hun activiteiten uitgebreid met speciale aandacht voor de streekidentiteit van lokale producten. Hierbij hebben ze zich gefocust op diverse doelgroepen: kleuters, schoolkinderen, gezinnen, senioren en sociaal achtergestelde groepen. De bezoeker krijgt dankzij dit project de kans om kennis te maken met lokale producten vanaf het veld tot op het bord. Om dit te bewerkstelligen hebben ze de hooizolder van de kloosterhoeve omgebouwd tot een onthaal en de speelleerruimte gericht naar schoolbezoeken. Een gedeelte van de stallingen doet dienst als verwerkingsruimte en met de boeren-tram kunnen bezoekers kennis maken met alle facetten van het landbouwleven.

KEMPISCHE LAND- BOUWERS IN DE WEER

voor een duurzaam waterbeheer

Hoofdpromotor: Agrobeheercentrum Eco²

Het op peil houden van de grondwatertafel tijdens de verschillende werkzaamheden van de landbouwer is de voornaamste doelstelling van dit project. Door het plaatsen en het beheren van stuwen in perceelsgrachten en het toepassen van samengestelde peilgestuurde drainage op landbouwpercelen heeft het agrobeheercentrum Eco² de plaatselijke landbouwers begeleid en ondersteund in het vrijwillig watermanagement van hun gronden. Het werken met stuwen in de perceelsgrachten en peilgestuurde vertraagde afvoer van neerslagwater. Omdat landbouwers het beheer zelf in handen nemen, heeft het concept van waterconservering een draagvlak bij de actieve landbouwers gekregen.

PAARDENKRACHT IN HET BOSLANDSCHAP

geschiedenis met toekomst

Hoofdpromotor: De Winning-vzw Groenwerk

De Winning – vzw Groenwerk heeft met het project ‘PaardenKracht’ opnieuw trekpaarden tijdens natuur- en bosbeheerwerken geïntroduceerd. De trekpaarden worden in de Limburgse natuur ingezet voor het uitvoeren van vogelkersbestrijding, maaiwerkzaamheden en het uitslepen van bomen uit bossen. De inzet van trekpaarden is milieuvriendelijk en CO₂-neutraal. Het project heeft het mogelijk gemaakt om de nodige materialen aan te kopen om de verschillende werkzaamheden met de trekpaarden uit te voeren. De trekpaarden worden ook ingezet in de toeristische sector, bij teambuildings en hippotherapeutische activiteiten met doelgroepmedewerkers uit de sociaal economie bedrijven. Het project heeft ervoor gezorgd dat de oude ambacht van het werken met trekpaarden behouden blijft. Om het project zelfbedruipend te maken is het PK bier ontwikkeld.

STEUNPUNT
Groene Zorg
vzw

**HET CREËREN VAN EXTRA
OPVANGCAPACITEIT**
op zorgboerderijen in de
nabijheid van BUSO-scholen

Hoofdpromotor: Steunpunt Groene Zorg vzw

Steunpunt Groene Zorg heeft in dit project extra opvangcapaciteit voor gedragsmoeilijke jongeren in de nabijheid van scholen voor Bijzonder Onderwijs gecreëerd. Samen met een aantal centra voor leerlingbegeleiding is gezocht naar een werkbare formule om de samenwerking tussen onderwijs en zorgboerderijen te optimaliseren. In het kader van het project zijn de eerste ervaringen in de preventieve inschakeling van zorgboerderijen bij gedragsmoeilijke jongeren opgedaan. Om aan de stijgende vraag naar zorgboerderijen tegemoet te komen zijn via een aantal sensibiliseringscampagnes in het kader van dit project sinds 1 januari 2010 maar liefst 47 nieuwe zorgboerderijen gestart.

MOOISTE DORPEN VAN HASPENGOUW

Hoofdpromotor: Universiteit Hasselt,
Faculteit Architectuur en Kunst

Dit project heeft een methode uitgewerkt voor het versterken van de leefbaarheid van het plattelandsdorp door de eigen inwoners. Hiervoor is een onderzoek verricht naar de meest geschikte beleidsinstrumenten en acties. Dit is toegepast in een concrete gemeente waar inwoners rond het ruimtelijk beleid en over een aantal samenlevingsaspecten hebben gewerkt. Op basis van een aantal criteria is een label ontworpen dat organisaties of gemeenten kunnen verdienen indien een kwaliteitsvolle invulling aan deze criteria wordt gegeven. Tevens is een publicatie met 'best practices' en de toekomstige uitdagingen voor Haspengouw, gerealiseerd.

©Robin Reynders

DEMONSTRATIE- BEDRIJVEN VOOR

agromilieu – en natuurmaatregelen
in Haspengouw

Hoofdpromotor: Regionaal Landschap
Haspengouw en Voeren

Met dit project zijn landbouwers, natuurbeschermers en studenten gesensibiliseerd en ondersteund in de toepassing van agromilieu – en natuurmaatregelen op bedrijfsniveau. Hiervoor zijn twee voorbeeldbedrijven gerealiseerd: een akkerbouwbedrijf in Droog Haspengouw en een gemengd vleesveebedrijf in Vochtig Haspengouw. Bezoekdagen zijn georganiseerd waarbij doorgevoerde ingrepen inzake milieu en natuur zijn voorgesteld aan heel wat geïnteresseerden.

STREEKPRODUCTENWINKEL BORGLOON

Hoofdpromotor: vzw De Wroeter
Arbeidscentrum

vzw De Wroeter Arbeidscentrum heeft in de voormalige portierswoning van de stroopsite in Borgloon een streekproductenwinkel met beperkte horeca-activiteit uitgebouwd. Dankzij dit initiatief kunnen toeristen, na hun bezoek aan de stroopfabriek, een streekgerecht eten of kopen. Na de ontwikkeling van het distributiecentrum voor hoeve- en streekproducten in 2012 is De Wroeter gestart met deze streekproductenwinkel met een uitgebreid gamma van de Limburgse streekproducten. Naast de reguliere openingsuren staat de Wroeter ook in voor opvang van groepen die aan de stroopsite een geleid bezoek willen brengen.

VERRASSEND PLATTELAND, BUITENGEWOON LEEFBAAR

Hoofdpromotor: provincie Limburg

In het project “Verrassend platteland, buitengewoon beleefbaar” heeft de provincie Limburg een bijdrage geleverd aan de economische valorisatie van de troeven van het Limburgs platteland. Diverse plattelandsarrangementen zijn gerealiseerd. Bovendien zijn een aantal nieuwe initiatieven inzake economische diversificatie en landbouwverbreding uitgewerkt. Door het uitwerken van verrassingspakketten, die tijdens bepaalde feestelijke aangelegenheden zijn aangeboden, is de rijke smaak van de hoeve- en streekproducten van het Leadergebied Kempen & Maasland gepromoot.

AKSI IN DE BROUWERIJ:

**een sociaal-cultureel ontwikkelings-
project voor de dorpskern van Ulbeek**

Hoofdpromotor: **AKSI vzw – de Bottelarij**

AKSI in de brouwerij (van Ulbeek) is de start geweest van de hele ontwikkeling van de Bottelarij als sociaal-cultureel en toeristisch centrum in Wellen en omstreken. De Bottelarij bruist ondertussen van de bedrijvigheid: vergaderingen, exposities, enzoverder. Dankzij dit project wordt er bovendien werkgelegenheid gecreëerd voor mensen met verminderde jobkansen op de reguliere arbeidsmarkt. Daarnaast verleent de Bottelarij ondersteunende diensten aan gezinnen en bedrijven in de regio.

HUIS VAN HET KIND ZUID-LIMBURG

Hoofdpromotor: provincie Limburg,
Dienst Opvoedingsondersteuning en
Jeugdwelzijn, directie Mens

De provincie Limburg heeft in Zuid-Limburg het 'Huis van het Kind' opgericht. Het Huis van het Kind heeft als doel uitvoering te geven aan het decreet preventieve gezinsondersteuning en bundelt een aanbod voor gezinnen op vlak van preventieve gezondheid, opvoedingsondersteuning en sociale cohesie. Het samenwerkingsverband opvoedingsondersteuning Zuid-Limburg heeft extra inspanningen geleverd om het Huis van het Kind van bij de start toegankelijk te maken voor alle gezinnen in de regio. Om dit te bereiken is er sterk ingezet op gebruikersparticipatie en is er een outreachende aanpak gehanteerd. Er is specifieke aandacht uitgegaan naar het betrekken van kwetsbare ouders.

HUIS VAN HET KIND
ZUID-LIMBURG

SPORT- EN BUURTPLEIN FIERKANT

Hoofdpromotor: vzw Begeleidingscentrum
Sint-Elisabeth

vzw Begeleidingscentrum Sint-Elisabeth heeft met het project “Sport- en buurtplein Fierkant” de activiteiten van het huidig dagcentrum uitgebreid. Tevens zijn de faciliteiten van het centrum voor de buurt opengesteld. Door de aanleg van een multifunctioneel buitensportplein op de site is de behoefte van de lokale scholen en jeugdverenigingen ingevuld. Op die manier is een echte win-win-situatie gerealiseerd. Door de openstelling van het plein voor de lokale buurt- en jeugdwerking worden de gebruikers van het begeleidingscentrum ook meer betrokken in de wijkwerking. Op langere termijn zorgt dit voor een grotere cohesie tussen begeleidingscentrum, zorggebruikers en de ruimere omgeving.

UITWERKEN INTERACTIEVE
e-module kostprijsberekening
fruitverwerking in de thuisverkoop
binnen de tuinbouw

Hoofdpromotor: **Steunpunt Hoeveproducten**

Het Steunpunt Hoeveproducten begeleidt al meer dan 10 jaar land- en tuinbouwbedrijven bij de opstart en/of uitbouw van thuisverkoop en verwerking. Het Steunpunt wil land- en tuinbouwers nog meer en beter ondersteunen om bewust en weloverwogen de stap naar de opstart van thuisverwerking te zetten. Een gedegen inzicht in alle mogelijke kosten is hiervoor absoluut noodzakelijk. Daarom heeft het Steunpunt in het kader van dit project een e-module ontwikkeld waarin hoeveproducenten al hun kosten kunnen ingeven. Het programma berekent vervolgens de productieprijs van het afgewerkte product. Op basis van deze berekening kan de land- en tuinbouwer dan zijn verkoopprijs bepalen.

PAARDVERHUUR IN DE LIMBURGSE KEMPEN

Hoofdpromotor: Toerisme Limburg vzw

Met het project 'Paardverhuur in de Limburgse Kempen' is een bijdrage geleverd aan de verdere ontwikkeling van het paardentoeerisme in de Limburgse Kempen. Het bestaande ruiters- en menrouten netwerk is versterkt met een nieuw toeristisch product. Dankzij dit project is immers een rendabel verhuursysteem voor paarden en pony's ontwikkeld in de gemeenten Bocholt, Meeuwen-Gruitrode, Neerpelt en Peer. Het bestaande aanbod is verbreed en ook ruiters en menners die niet over de mogelijkheid beschikken om hun paard te vervoeren, kunnen tijdens hun verblijf in Limburg genieten van hun passie. Ook voor gezinnen met kinderen is een nieuw product ontwikkeld: een belevingsvolle, begeleide activiteit die kinderen samen met hun ouders laat genieten van het Kempische platteland.

AUTOCHTONE BOMEN EN STRUIKEN

Plant van Hier

Hoofdpromotor: Regionaal Landschap
Haspengouw en Voeren

De drie Limburgse regionale landschappen hebben in dit project samengewerkt voor het behoud van de autochtone bomen en struiken. Autochtone bomen en struiken stammen af van planten die na de laatste ijstijd spontaan in Limburg zijn gegroeid. Nog slechts 5% van alle bomen en struiken in Vlaanderen kunnen we autochtoon noemen. De voornaamste oorzaak van het verdwijnen van autochtone planten is de goedkope import. De regionale landschappen hebben het label 'Plant van Hier' ontwikkeld om op die manier kwekers, tuincentra en kopers te overtuigen om autochtoon plantmateriaal van hier te gebruiken. Het label is ondertussen officieel erkend op Vlaams niveau en volledig ingeburgerd.

VAN DETECTIE NAAR DUURZAAMHEID

in de Bilzerse dorpen

Hoofdpromotor: CAW Limburg vzw

Steeds meer mensen kampen met een hulpverleningsnood op vlak van wonen, werk en welzijn. Gebruik maken van (beschikbare) hulpverlening vormt een zeer specifieke uitdaging in de landelijke deelgemeenten waar kansarmoede gepaard gaat met sociaal isolement. In dit project zetten CAW Limburg vzw en OCMW Bilzen in op de ondersteuning van kwetsbare jongvolwassenen en jonge gezinnen.

Door middel van de *Find – Mind – Bind* methodiek worden zorgwekkende situaties gedetecteerd, begeleiding op maat aangeboden (integraal, oplossingsgericht), doorverwezen waar nodig en ondersteuning geboden in de uitbouw van een netwerk. Maatschappijparticipatie, zorg laten opnemen voor mekaar in de eigen buurt en samenwerking met andere (welzijns)partners staan hierin centraal.

BELEVINGSLANDBOUW GEEFT HET PLATTELAND EN ZIJN PRODUCTEN TERUG EEN GEZICHT

Hoofdpromotor: vzw De Wroeter
Arbeidscentrum

Het platteland en plattelandsbeleving zijn helemaal in: mensen willen graag leren en ervaren waar groenten en fruit vandaan komen, hoe ze geteeld worden, ...

De Wroeter laat groepen meewerken door o.a. de uitbouw van plattelandsklassen en groenten- en fruittuinen die via een educatief pad worden ontsloten. De zelfoogsttuin is ook verder uitgebouwd zodat nog meer op de korte ketenverkoop kan worden ingezet.

De realisatie van de nieuwe werkhal draagt bovendien ook bij tot een efficiëntere en betere werking van de afdeling biologische groenten- en fruitteelt van het arbeidscentrum. Hierdoor kan de Wroeter de tewerkstelling van haar (doelgroep)werknemers continueren en zelfs uitbreiden.

KLEIN HISTORISCH ERFGOED IN DE KIJKER

Hoofdpromotor: Regionaal Landschap
Haspengouw en Voeren

Verspreid in Haspengouw en Voeren bevinden zich tal van kleine cultuurhistorische overblijfselen, die een sterke link met het landschap en het oude landgebruik hebben. Smeedijzeren weidepoorten, veldkruisen, boomkapelletjes, oude waterputten of bakovens bij hoeves,... ze dragen allemaal bij tot de Haspengouwse streekidentiteit. In het verleden brachten deze elementen mensen samen. De waarde en betekenis voor het dorpsgekennd, waardoor een stukje geschiedenis dreigt verloren te gaan. In dit project zijn tal van deze erfgoedpareltjes en hun omgeving hersteld.

DOORGROEI NAAR VERZELFSTANDIGING DISTRIBUTIECENTRUM

voor hoeve- en streekproducten
Puur Limburg

Hoofdpromotor: vzw De Wroeter
Arbeidscentrum

Sinds de opstart in 2010 is het distributiecentrum voor hoeve- en streekproducten “Puur Limburg” een schot in de roos. Het aantal deelnemende producenten is sterk gegroeid zodat een groot gamma van hoeve- en streekproducten kan worden aangeboden. Ook het aantal klanten zit in een stijgende lijn. Bovendien bieden een aantal warenhuisketens de Limburgse streekproducten aan. Als coördinator van de uitbouw van het distributiecentrum werkt de vzw De Wroeter Arbeidscentrum verder aan de verzelfstandiging van “Puur Limburg”.

©Robin Reynders

VOEREN OP WEG

Hoofdpromotor: gemeente Voeren

De regio-identiteit van de Voerstreek hangt voor een groot deel samen met het nog redelijk intact gebleven wegenpatrimonium en de daarbijhorende erfgoedwaarden. De gemeente is zich zeer bewust van haar cultuurhistorische kwaliteiten en profileert zich toeristisch onder het motto “natuurlijk rustig”. Dankzij het project is het wegenpatrimonium met de vele historische kenmerken toegankelijk gemaakt. Door het herstel en herwaardering van het historisch wegenpatrimonium is het reeds bestaande en succesvolle wandelrouten netwerk nog versterkt.

Ruraal meubilair, zoals dit klaphout, is een netwerk van laagverrekenbare overgangsgedreuen Kempens Haspengouw

LANDSCHAPSONTWIKKELING KEMPENS-HASPENGOUWS OVERGANGSGEBIED

Hoofdpromotor: gemeentebestuur Zutendaal

Het overgangsgedreue tussen de Kempen en Haspengouw is gelegen op de rand van het Kempens Plateau op de grens van de gemeenten Bilzen, Lanaken en Zutendaal. In 2008 heeft de gemeente Zutendaal het initiatief genomen om samen met Bilzen en Lanaken de landschappelijke en ecologische kwaliteiten van het overgangsgedreue te herstellen en te verbeteren. Aan de hand van een landschapsplan is gewerkt aan een 10-tal acties met de bedoeling de landschappelijke, ecologische en belevingswaarden van het gebied te verbeteren. Het landschapsplan geeft een streefbeeld van waar de gemeente Zutendaal in 2050 wil staan op vlak van duurzame natuur- en landschapsontwikkeling.

LOKET VOOR ENERGIEHOUT UIT DE LIMBURGSE PRIVÉ-BOSSEN

Hoofdpromotor: **Bosgroep Limburgse
Duinen vzw**

De provincie Limburg anticipeert actief op de uitdagingen inzake klimaatverandering en hernieuwbare energie. Met dit project zetten de Bosgroepen in op het potentieel van houtige biomassa in privé-bossen. Hierdoor kan deze biomassa op een duurzame wijze beheerd én gebruikt worden voor de productie van hernieuwbare energie.

Door middel van een loket voor energiehout treden de Limburgse Bosgroepen op als intermediair orgaan bij het rendabel in productie brengen van deze houtige biomassa voor energiedoeleinden. Aanvullend op het loket wordt het opzetten van een vrijwilligerswerking om het toenemend terreinwerk te kunnen opvangen, ondersteund.

BELEVINGSLINT GEMEENSCHAPSPLEIN KWAADMECHELEN

Hoofdpromotor: gemeente Ham

Door middel van een “belevingslint” met een aantal kleinschalige speeltuigen, een speelfontein en andere belevingselementen zijn, in combinatie met andere infrastructurale ingrepen, de beide kernen van Kwaadmechelen, die door de drukke gewestweg N141 geïsoleerd liggen, weer verbonden. De publieke ruimte kan weer effectief dienst doen als ontmoetingsruimte zodat de inwoners van de plattelandsgemeente elkaar weer kunnen ontmoeten. Dit belevingslint zorgt voor meer “beweging” in de kern, stimuleert de commerciële activiteit en verhoogt de leefbaarheid, zowel voor de bewoners van Kwaadmechelen als voor de passanten van de gewestweg N141.

OPTIMALISATIE ONTHAALFUNCTIE

en ontwikkeling van toeristische
belevings- en marketingelementen
in het kader van plattelandstoerisme

Hoofdpromotor: Breugelhoeve vzw

Breugelhoeve vzw zet in dit project in op het stimuleren en promoten van duurzaam plattelandstoerisme. Zo kunnen de bezoekers met al hun vragen rond het plattelandstoerisme terecht in het nieuwe infopunt. Een andere belangrijke realisatie is de interactieve iPadwandeling die de link tussen de thema's van de bestaande educatieve tentoonstelling 'Bazaar Kastaar' en een unieke, zeer innovatieve verkenning van het platteland legt. Gezinnen en individuele toeristen kunnen tijdens hun bezoek aan de regio bovendien ook terecht bij een aantal landbouwbedrijven die hun bedrijf openstellen voor geïnteresseerden.

©Eddy Daniels

WANDELEN IN LIMBURG OP EEN HOGER NIVEAU

Hoofdpromotor: Toerisme Limburg vzw

Naar analogie met het succesvol Limburgs toeristisch fietsroutenetwerk heeft Toerisme Limburg gewerkt aan een kwaliteitsverbetering van het Limburgs wandelroutenetwerk. De nadruk wordt gelegd op een betere wandelbeleving en sterkere vermarkting door te focussen op de toeristische meerwaarde van de natuurlijke en landschappelijke kwaliteiten. Hierdoor kan het wandeltoerisme als een echte toeristische en economische hefboom verder uitgroeien. Met dit project is alvast de basis voor een structurele samenwerking tussen de partners, om het wandelproduct te versterken en de ontwikkelingen beter op elkaar af te stemmen, gelegd.

BLOESEM- EN OOGSTTOERISME HASPENGOUW

Hoofdpromotor: Toerisme Limburg vzw

Het bloesem- en oogsttoerisme zijn voor Haspengouw bijzonder belangrijk. De Haspengouwse toeristische diensten bieden de toeristen van april t/m oktober een gevarieerd en belevingsvol aanbod aan fruitactiviteiten aan. In het kader van dit project is een duurzame en uniforme bewegwijzering naar deze fruitactiviteiten gerealiseerd. Een welkomstbord bij de ingang van de toeristische fruitlocaties, waar er op regelmatige basis toeristische fruitactiviteiten plaatsvinden, en een digitale applicatie dat het inhoudelijke verhaal van de fruitteelt vertelt, dragen bij aan een beter verhaal van de toeristen en recreanten. Daarnaast wordt met een communicatiecampagne ingezet op seizoensverlenging en op de verdere uitbouw van het bloesem- en oogsttoerisme teneinde economische meerwaarde voor de ondernemers te creëren.

HET LANDSCHAP VERTELT

Hoofdpromotor: **Regionaal Landschap
Haspengouw en Voeren**

De ontsluiting van de rijke cultuurhistorie van Haspengouw en Voeren van de laatste 200 jaar en de daarmee samenhangende landschaps- en erfgoedwaarden staan centraal in dit project. Door middel van verschillende technieken is het erfgoed op het terrein leesbaar en beleefbaar gemaakt.

De klapcaravan, een reizende tentoonstelling over de evolutie van het Haspengouwse landschap, is hiervan een voorbeeld. Het Centrum voor Agrarische Geschiedenis heeft de evolutie van het landschap van de laatste 200 jaar in kaart gebracht. Op basis van deze inventarisatie is een publicatie gemaakt rond vijf centrale thema's die de bouwstenen van het Haspengouwse en Voerense landschap vormen. Er zijn ook vijf evenementen en een slotsymposium georganiseerd.

DE HOVEZUIVEL- COÖPERATIE:

een verrijking van het Limburgse
zuivelassortiment

Hoofdpromotor: provincie Limburg

Hoeve- en streekproducten zitten enorm in de lift. Consumenten kiezen tegenwoordig voor een product van eigen bodem of voor een product met een sterk achterliggend verhaal. Noord-Limburg en het Maasland zijn traditioneel sterk in veehouderij. De grote hoeveelheid aan melkproductie kan omgezet worden in zuivelproducten. Meer zelfs, vanuit de lokale detailhandel is er een grote vraag naar zuivelproducten van eigen streek. In het kader van dit project begeleidt de provincie boeren in het ontwikkelen of opschalen van hun eigen zuivelproducten om zo verschillende win-win situaties te creëren.

MAASLAND CORPORATE IDENTITY

Hoofdpromotor: Toerisme Limburg vzw

Dé USP (Unique Selling Product) voor het Maasland is het landschap en de natuur die door de Maas als regenrivier, haar uiterwaarden en de stijrand naar het Kempisch Plateau worden gevormd. Het unieke landschap bevindt zich in de winterbedding van de Maas tot en met de Maasdorpen, Rivierpark Maasvallei genoemd.

De projectpartners hebben samengewerkt om enerzijds dit landschap meer te ontsluiten en anderzijds producten te creëren die dit landschap op een unieke manier beleefbaar maken. Hierdoor is deze regio toeristisch aantrekkelijker gemaakt en is een economische meerwaarde gegenereerd.

ERGOTHERAPEUTISCHE BEGELEIDING VOOR OUDEREN

Hoofdpromotor: CM Limburg

Ouderen willen liefst zo lang mogelijk thuis blijven wonen in hun vertrouwde omgeving, maar omwille van ouderdom, ziekte, beperking, onaangepaste omgeving is dit soms moeilijk. Zeker voor ouderen die na de opname in het ziekenhuis terug naar huis willen gaan. Om deze overgang te verbeteren heeft CM Limburg met de ziekenhuizen samengewerkt om het ergotherapeutisch plan dat in deze ziekenhuizen is gestart, in de thuiszorg verder te kunnen zetten. Hiertoe screenet de ergotherapeut de woningen en stelt in het kader van valpreventie een adviesrapport op om de woning te optimaliseren.

DE AKKERBOOM,

een activiteitenboerderij voor mensen met een beperking en kansengroepen

Hoofdpromotor: Open Thuis Limburg vzw

De Akkerboom is een activiteitenboerderij voor personen met een beperking en voor kansengroepen, die bij het bestaande aanbod aan dagactiviteiten onvoldoende aansluiting vinden. In het kader van dit project wordt een waaier aan dagactiviteiten aangeboden: **verzorging dieren, moestuin, klussen, enz...** Bijzonder aan De Akkerboom is de intensieve begeleiding van de activiteiten door professionelen en vrijwilligers, op maat van de deelnemers. Hierdoor kunnen wekelijks een 20-tal personen uit de doelgroep als 'boer' op een bestaand landbouwbedrijf aan de slag. Het project levert zo een bijdrage tot de maatschappelijk (re)integratie.

©Koen De Langhe

ONTWIKKELING TOERISTISCHE PRODUCTEN

ikv mergel

Hoofdpromotor: Toerisme Limburg vzw

Het typische mergellandschap is kenmerkend voor Riemst. Mergel speelt op diverse manieren een belangrijke rol in de hele omliggende regio (grotten, streekproducten, unieke fauna en flora, ...). De doelstelling van het project is het upgraden en het marktconform maken van dit unieke product met een groot toeristisch potentieel. Er is geïnvesteerd in de verbetering van het toeristisch onthaal: er is een spotter geplaatst, de kwaliteit van de mergelgrot en omgeving is verbeterd, het informatiebord en de toegangspoort van de mergelgrotten 'Avergat' zijn opgewaardeerd. Tot slot is ook de wandeling doorheen het mergellandschap en langsheen de belangrijkste toeristische mergelproducten (grotten, fort,...) vernieuwd.

STIMULEREN VAN RURAAAL ONDERNEMERSCHAP

Hoofdpromotor: Unizo Limburg

Het project heeft een bijdrage geleverd aan de versterking van het lokaal ondernemerschap in de kleine plattelandskernen door lokale ondernemers extra te informeren over en te begeleiden in een aantal ontwikkelingen inzake de dagdagelijkse bedrijfsvoering. Een mooi voorbeeld hiervan is de starterscursus voor kandidaat- ondernemer die op regelmatige tijdstippen is ingericht. Daarnaast is geïnvesteerd in de uitbouw van een onderlinge netwerking en ervaringsuitwisseling tussen de ondernemers in de plattelandskernen.

BEKENDMAKING EN IMPLEMENTATIE VAN

een kwaliteitsvolle intermediaire
dienstverlening voor zorgboerderijen
in de provincie Limburg.

Hoofdpromotor: Steunpunt Groene Zorg

Het Steunpunt Groene Zorg heeft in de eerste 3 jaar van haar werking heel wat expertise opgebouwd op vlak van intermediaire dienstverlening voor zorgboerderijen. Door middel van het project is deze dienstverlening uitgebreid met nieuwe elementen. De dienstverlening is verder geprofessionaliseerd door de introductie van een kwaliteitsgids voor zorgboerderijen en hun samenwerkende welzijnsvoorzieningen. Daarnaast is een communicatieplan uitgewerkt. Tot slot worden zorgboeren voortaan ook ondersteund in hun innovatieplannen.

EIK ONDER DE -MENSEN- ONDER DE EIK

Hoofdpromotor: Regionaal Landschap
Lage Kempen

De eik, en in het bijzonder monumentale eiken en knot-eiken, zijn in de vallei van de Zwarte Beek typisch en bepalen er mee de streekidentiteit. Ze zijn echter sterk verwaarloosd en vergeten. Via een innoverende en geïntegreerde aanpak is gewerkt aan het bewustzijn en aan het herstel en de ontsluiting van dit landschappelijk erfgoed. Dit gebeurt door het verzamelen van verhalen (mondelinge geschiedenis) die zijn vastgelegd in een documentaire kortfilm. Andere projectrealisaties zijn: een praktische handleiding voor het knotten van oude knoteiken, een website, het herstel van de site van de 1000-jarige eik in Lummen, een tijdschrift 'Eik' en het feest aan de 1000 jarige-eik.

IDENTITEIT EN BEELDVORMING MIJNSTREEK

Hoofdpromotor: vzw Het Vervolg

Door het organiseren en ondersteunen van een reeks activiteiten is het erfgoedbewustzijn in de mijnstreek bevorderd. De keuze voor 'identiteit' en 'beeldvorming' verwijst naar de combinatie van beeldcultuur, verhalen en erfgoedherinneringen van autochtonen en allochtonen en de presentatie ervan. In het project is gewerkt zowel op intermediair niveau als met plaatselijke erfgoedinitiatieven. Met de plaatselijke initiatieven is gefocust op het emancipatorische effect van werken met erfgoed terwijl de intermediaire initiatieven de beleidsmatig structurele acceptatie voor het behoud en de blijvende ontwikkeling van het mijnnerfgoed tot doel hebben gehad.

VERHOGEN KWALITEIT EN BELEVING PARKEN IN DE WIJERS

Hoofdpromotor: Regionaal Landschap
Lage Kempen

In dit project staat de verhoging van de kwaliteit en de beleving van een aantal parken in De Wijers centraal. Er is aandacht geschonken aan het omgevingsbeeld en de waardering van het erfgoed. In Kelchterhoef zijn de restauratie van een bakoven, verbetering van de padenstructuur, de aanleg van een speeltuin en picknickvlonder en de realisatie van speelse elementen die kinderen op een prikkelende manier in contact brengen met de vijvers, de voornaamste realisaties in het project. In Bovy is o.m. geïnvorming van een moeras tot vijver en de ontwikkeling van een educatief figuurtje voor kleuters. In Hengelhoef dragen verschillende kleine verbeteringen bij aan een grotere belevingswaarde.

BIJZONDER BIJLANGRIJK

Hoofdpromotor: Centrum Duurzaam Groen

Wilde bijen en honingbijen hebben het, ook in Limburg, steeds moeilijker. Bijzonder Bijlangrijk biedt Limburgse steden en gemeenten, maar ook imkers en bedrijven ondersteuning en advies om een zo bijenvriendelijk mogelijk beheer van hun terreinen te realiseren. Met de opmaak van bijenplannen, het plaatsen van insectenhôtels, het adviseren van besturen, de ontwikkeling van een imker-mobiel, een 'datingsite' tussen imkers en landbouwers en de organisatie van imkerkursussen werkt het project aan een uitgebreide ondersteuning rond bijen. De projectpartners Centrum Duurzaam Groen, De Winning en De Lieteberg werken nauw samen om deze doelstellingen te realiseren.

EDUCATIEF HASPENGOUW

Hoofdpromotor: BB-Projecten vzw

Het project 'Educatief Haspengouw' heeft bijgedragen tot het verkleinen van de kloof tussen de land- en tuinbouw en het onderwijs. Aan lokale besturen en het onderwijs is de kans geboden om mee te werken aan een regionaal netwerk met als doelstelling het persoonlijk contact met de land- en tuinbouwers te bevorderen. Op die manier is een betere kijk gegeven op het hedendaags familiaal landbouwbedrijf, de duurzame basisprocessen en –methodes en de rol van de land- en tuinbouw op het platteland.

DE SCHAAPSKOOI, mergellandscha(a)p en infopunt

Hoofdpromotor: gemeente Riemst

Het project heeft een bijdrage geleverd aan de instandhouding van het typische mergellandschaap, dat gefokt is om geweid te worden op de steile schrale graslanden. Een raszuivere kweek en de begrazing van de kalkhellingen zijn hierbij essentieel. Om de kudde permanent te kunnen inzetten, is een schaapskooi voor de winterstalling en de lammeren gebouwd. Voor het natuurbeheer van de graslanden wordt de kudde de rest van het jaar ingezet. Het project heeft daarnaast ook een toeristische en educatieve waarde doordat het thema mergel aan de natuurlijke begrazing en de facetten van het mergellandschap wordt gekoppeld.

ONTSLUITING EN VERFRAAIING

omgeving cultuurhistorisch
erfgoed

Hoofdpromotor: Regionaal Landschap
Lage Kempen

In dit project zijn enkele historische sites in Noord-Limburg in ere hersteld. In Neerpelt is de Pastoorswal volledig heringericht en terug gevormd naar hakhoutbeheer. Verschillende overlopen en een vlasroot zijn vernieuwd. Via de aanplant van bomen en struiken is de ecologische kwaliteit rondom de wal verbeterd en met een nieuwe brug is het eiland voor bezoekers toegankelijk gemaakt. Daarnaast is de oude buurtweg opgeknapt en aan-geplant met 28 bomen om het dreefeffect te herstellen. In Achel is het park rond het Teuten-Simonshuis heringericht. Het park combineert natuur en erfgoed en vormt nu een aangename omgeving om te rust te komen.

KELTISCHE GRAFHEUVELS,

zo gewoon en toch zo bijzonder

Hoofdpromotor: gemeente Meeuwen-Gruitrode

De Rieten, gelegen in Meeuwen-Gruitrode, is een Keltische begraafplaats. Ten tijde van de Romeinen werd hier de toenmalige elite samen met waardevolle voorwerpen begraven. Vandaag kan je via een archeologisch pad de site terug ontdekken en kan je aan de hand van archeologische voorwerpen, informatieborden en sfeervolle installaties tot 450 vóór Christus terug in de tijd gaan. Ook de omgeving is opnieuw ingericht, zodat de natuur op de site opnieuw meer kansen krijgt en een meer diverse plantvegetatie kan ontstaan. De gemeente is erin geslaagd om de relatie van de prehistorische mens met zijn omgeving te laten herleven in het gebied rond de grafheuvels.

HERAANLEG LIEVE- HEERS-BEESTJESPAD

Hoofdpromotor: stad Peer

Het Lieveheersbeestjespad is gelegen in het natuurgebied Resterheide, op het grondgebied van Hechtel-Eksel en Peer. Resterheide is een uniek, landschappelijk zeer gevarieerd en waardevol wandelgebied. Om rolstoelgebruikers, slechtzienden en families met kinderwagens van het wandelgebied te laten genieten, is besloten het pad opnieuw te verharden. Het Lieveheersbeestjespad vertrekt aan de Begijnenvijvers en is 2,5 km lang. Het is één van de zes bewegwijzerde routes in het wandelgebied. Een meerwaarde is ook de aanwezigheid van de speelse belevingselementen van het Reigerspad.

SAMENWERKEN ROND INVASIEVE EXOTEN

Hoofdpromotor: Regionaal Landschap
Lage Kempen

De doelstelling van het project is duurzame bestrijding van invasieve uitheemse plantensoorten in houtkanten en beekvalleien. Om woekerende exoten, zoals de Amerikaanse Vogelkers en de Reuzenbalsemien succesvol te kunnen beheersen is intense samenwerking tussen partners nodig. Waar bestrijding in de bossen al langer wordt uitgevoerd, worden in dit project op basis van plannen van het Regionaal Landschap Lage Kempen landbouwers ingezet om de bestrijdingswerken uit te voeren. Zij kregen een opleiding in het herkennen van exoten en het correct toepassen van de juiste bestrijdingsmethoden. Daarnaast is een praktische handleiding uitgegeven, een ervaringsnaslag en instrument om tot een betere samenwerking te komen.

SCHAPENBEGRAZING: duurzaam landschapsbeheer?!

Hoofdpromotor: gemeente Meeuwen-Gruitrode

Schapenbegrazing is een ruime benaming voor landschapsbeheer met (gedomesticeerde) grazers met als doel meer 'groen' te creëren en te beheren. Geherderde schaapskuddes zijn de afgelopen decennia langzaam maar zeker voor het onderhoudswerk door machines vervangen. Om tal van redenen wordt teruggegrepen naar oude beheermaatregelen, namelijk de begrazing door kleine en grote herkauwers. Met dit project wordt het agrarisch beheer van niet-landbouwgronden door schapenbegrazing gepromoot. Deze beheersvorm is interessant om de schapenhouderij in België leefbaarder te maken. Bovendien worden hierdoor ook nieuwe jobs gecreëerd en wordt aangetoond dat landschapsbeheer en het houden van dieren hand in hand kunnen gaan.

@gemeente Hechtel-Eksel

ERFGOED EN LANDSCHAP

of de molensite in zijn
historische context

Hoofdpromotor: gemeente Hechtel-Eksel

De Stermolen is een baken in het Eksels landschap. Bezoekers houden er graag halt om te leren 'hoe het vroeger was' en om een vleugje nostalgie op te snuiven. In dit project wordt het proces van graan zaaien tot meel malen in de praktijk gebracht zodat de belevingswaarde van een bezoek aan de site is verhoogd. Bezoekers kunnen het molenaarsvak, landbouwgebruiken en –werktuigen en oude gewassen weer leren kennen. Het zaaien van 'oude' gewassen heeft bovendien gezorgd voor een bijenvriendelijke omgeving, hetgeen ook een meerwaarde voor de natuur betekent.

HOKSENTKAPELPAD:
duurzame verankering van de
erfgoed- en landschappelijke
waarde van de historische site van
de Hoksentkapel in de omgeving

Hoofdpromotor: gemeente Hechtel-Eksel

De jaarlijkse St.Theunisviering of –kermis is een hoogtepunt in het Ekselse dorpsleven en meer precies voor de ruime buurt van het Hoksent. Het is een traditie die nog volop gevierd wordt en haar oorsprong in de Hoksentkapel vindt. Als één van de oudste christelijke centra in de regio kent het Hoksent een rijke geschiedenis. De kapel is daarvan de stille getuige. Het is een unieke site in een waardevol landschap die toeristisch is ontsloten zodat bezoekers een stukje van de mystiek van weleer op een hedendaagse manier kunnen beleven.

DRAAGVLAK VOOR HOUTKANTEN VIA communicatie en educatie

Hoofdpromotor: **Regionaal Landschap
Lage Kempen**

Wanneer houtkanten opnieuw cyclisch geoogst worden betekent dit hernieuwde hakhoutbeheer een ingrijpende verandering in het landschap. Om hiervoor meer draagvlak te bekomen wordt met dit project het verhaal van het houtkantenlandschap helder verteld, vanuit de invalshoeken van de diverse gebruikers, betrokkenen en functies. Met beeldmateriaal worden communicatieve en educatieve acties ontwikkeld, in nauwe samenwerking met Isis en Plattelandsklassen. Er wordt een lespakket voor het basisonderwijs ontwikkeld in samenwerking tussen een natuur- en landbouworganisatie. Ook aan leerlingen uit het secundair onderwijs en aan het brede publiek wordt educatief materiaal aangeboden.

REGIONAAL NETWERK KRAAMZORG

Wegwijs van kindervens tot
kleuterklas

Hoofdpromotor: Landelijke Thuiszorg vzw

Het “Regionaal Netwerk Kraamzorg” speelt in op de behoeften van de jonge bevolkingsgroep in de regio Kempen-Maasland. Samen met een aantal hulpverleningsorganisaties wordt aan jonge mensen laagdrempelige, vraaggerichte en vroegtijdige (kraam)hulp aangeboden. Doel is een brede waaier van pre-, peri- en postnatale zorg aan te bieden. Immers, zorg rond de geboorte is niet enkel medische zorg maar houdt ook psychologische ondersteuning, inforestrekking en opvoedingsondersteuning in. Het “Regionaal Netwerk Kraamzorg” spreidt zich uit als een geografisch netwerk van locaties waarbij van verschillende locaties van bestaande welzijns- en gezondheidsorganisaties in de regio Kempen-Maasland gebruik wordt gemaakt.

REALISATIE KNUFFEL- BOERDERIJ EN MOESTUIN

met uitbouw van een participatie-
netwerk i.s.m. zorg(arbeids)-
voorzieningen

Hoofdpromotor: Breughelhoeve vzw

Het project beoogt de realisatie van een knuffelboerderij voor de huisvesting van allerhande aaibare plattelandsdieren, waarbij recreatief, educatief en/of therapeutisch rechtstreeks contact met dieren centraal staat. De moestuin wordt voorzien van allerhande blijvende eetbare beplanting, tijdelijke groenten en voeder voor de dieren. Ook kwetsbare groepen krijgen de nodige aandacht. Mensen uit deze doelgroep helpen mee de boerderij te 'onderhouden', de dieren te voederen, de moestuin te exploiteren,.... Via de knuffelboerderij en de moestuin wordt een netwerk met een aantal zorgvoorzieningen uit het Leadergebied uitgebouwd.

©gemeente Hechtel-Eksel

VAN MOLENHUIS TOT KIDSKAFFEE

Hoofdpromotor: gemeente Hechtel-Eksel

Ruim 100 jaar staat het Molenhuisje in de schaduw van de Stermolen. In 2010 heeft het een verrassende nieuwe invulling gekregen, waarbij kinderen op een speelse en kleurrijke manier kunnen ontdekken wat een molen is en wat een molen vroeger voor het dorp betekende. De volwassen bezoekers kunnen op een hedendaagse manier met de ongelooflijk boeiende molengeschiedenis kennismaken. Ook de molen zelf is opnieuw opgeknapt waardoor de Stermolensite nu een prachtig stukje erfgoed is waar bezoekers meer dan welkom zijn voor een hartelijke kennismaking met het molenaarsvak.

ONS STERREN- KOOKBOEK

Hoofdpromotor: KVLV

In *Ons Sterrenkookboek* hebben Vlaamse topchefs, o.a. Dimitry Lysens, gerechten uit 'Ons Kookboek' met producten uit de streek een nieuwe invulling gegeven. Bovendien is in het kookboek meer informatie gegeven over deze producten. Het sterrenkookboek is ook omgezet in een TV-reeks. Hierdoor is het bewustzijn voor de hoeve- en streekproducten groter geworden en hebben de consumenten alvast handige tips gekregen om deze producten in de dagelijkse keuken te gebruiken.

HERBESTEMMING EN DUURZAME RENOVATIE NOODKERK GENEBO (Ham)

Hoofdpromotor: Fietsbasis vzw

Fietsbasis vzw is een sociale werkplaats en biedt duurzame tewerkstellingskansen voor kwetsbare doelgroepen op de arbeidsmarkt dankzij een kwalitatieve opleiding en tewerkstelling als fietshersteller. Fietsbasis is ook actief in diverse Limburgse fietspunten en in de mobiliteitsplannen van bedrijven. Op die manier levert de vzw een bijdrage aan de promotie van de duurzame mobiliteit. De renovatie van de oude Noodkerk te Ham tot een modern fietsatelier zorgt voor een verankering van de activiteiten van Fietsbasis in West-Limburg.

KASTEELVIJVER HOEPERTINGEN:

herstel historisch profiel en
ontsluiting

Hoofdpromotor: Kasteel Mariagaarde
Hoepertingen vzw

In 2008 zijn de werken voor het herstel van de kasteelvijver van Kasteel Mariagaarde te Hoepertingen gestart. De omgrachting van het kasteel is terug hersteld tot het historische formaat van weleer en gelijktijdig zijn ook de nodige preventieve en curatieve beheerswerken uitgevoerd. Het herstel van de kasteelvijver heeft ertoe geleid dat zowel de creatieve, recreatieve en educatieve landschapsbeleving in het kasteelpark evenals het kasteeltoerisme een enorme boost heeft gekregen. Het unieke landschap van het kasteel en zijn omgeving biedt een grote meerwaarde voor zowel de lokale bewoners als verblijfsrecreanten en landschapsschilders.

DE OASE ACTIVITEITENCENTRUM

Hoofdpromotor: Trabajo Ter Engelen

De Oase is een sociaal tewerkstellingsproject waarbij men 's middags kan genieten van een heerlijke maar betaalbare maaltijd. Na de maaltijd kan men deelnemen aan creatieve workshops zoals computercursussen, hobbyclub, Het hoofddoel is personen terug met elkaar in contact te brengen zodat het sociaal isolement wordt doorbroken. Om de sociale tewerkstelling te verruimen is een sociale grootkeuken opgestart. Dagelijks worden gemiddeld 197 maaltijden geleverd aan dorpsrestaurants. Het eigen activiteitscentrum ontvangt gemiddeld 90 personen per dag. Naast het activiteitscentrum is er een bijkomende activiteit uitgebouwd om personen met een beperkt budget te helpen met diverse klusjes in en rond het huis.

AAN DE SLAG IN DORPSRESTAURANTS

Hoofdpromotor: **Bilzen**

Dit project is gegroeid uit een unieke samenwerking tussen de gemeenten Bilzen, Riemst en Hoeselt. Met dorpsrestaurants worden mensen terug samengebracht om in een gezellige omgeving gezamenlijk, een goedkope en gezonde maaltijd te gebruiken. De dorpsrestaurants zijn ook gebruikt als springplank voor nieuwe initiatieven: de computerinitiatie @atLAS, informatiementen.... Tijdens de uitvoering van het project zijn er acht dorpsrestaurants gerealiseerd met de bereiding van een 350-tal maaltijden per week.

"DE BRUG"

ontmoetingsplaats voor
alle leeftijden

Hoofdpromotor: gemeente Nieuwerkerken

Met "De Brug" te Nieuwerkerken is een infrastructuur gerealiseerd die zorgt voor de verbinding tussen alle bevolkingsgroepen, namelijk tussen jong en oud, cultureel en sportief, valide of mindervalide. Het ontmoetingscentrum voor alle leeftijden bestaat uit een buitenschoolse kinderopvang, jeugdhuis, bureel voor de dienst cultuur en toerisme, vergaderlokalen, foyer en tentoonstellingsruimte en daarbij de polyvalente zaal met keuken.

OPEN KERK, VERRASSEND PLATTELAND

Hoofdpromotor: vzw Open Kerken

Kerken zijn beeldbepalend op het platteland. In veel landelijke dorpskernen is de kerk van grote kunsthistorische waarde en vaak de enige bezienswaardigheid. Met het plattelandsproject is het netwerk van Open Kerken in plattelandsgebieden uitgebreid. Als methodiek is geoop- teerd voor een actieve prospectie van geïnteresseerden en het geven van infosessies. Zeven plattelandskerken zijn toegetreten tot het netwerk van Open Kerken. Daaren- boven is ook voor aangepast onthaalmateriaal gezorgd: gepersonaliseerde folders, onthaaltafel met infoplaat ...

MENSEN EN SOORTEN ALS AMBASSADEURS VOOR BIODIVERSITEIT

Hoofdpromotor: Natuurpunt Limburg

Dit project wil streekbewoners meer betrekken bij de natuur en de natuurgebieden in hun buurt. Overtuigde streekbewoners zijn immers de beste ambassadeurs om hun eigen streek te promoten en kunnen een belangrijke actieve rol bij het behoud en beheer van die natuur vervullen. Hoogstamboomgaarden zijn hersteld en bewoners zijn opgeleid tot snoeibrigadiers. Natuurbeheer is tijdens cursussen en excursies uitvoerig toegelicht. Bovendien wordt aan de geïnteresseerden de kans geboden om de opgedane kennis in samenwerking met reeds bestaande vrijwilligersteams toe te passen.

DORPSMANAGEMENT IN TONGERSE KERKDORPEN

**Integraal werken met aandacht voor
maatschappelijke kwetsbaarheid**

Hoofdpromotor: **stad Tongeren**

Het dorpsmanagementproject 'zoveel meer Tongeren' heeft de fysieke en sociale leefbaarheid in de 17 Tongerse dorpen versterkt. De stad en het OCMW hebben op een betere leefomgeving en meer welzijn ingezet. Een dorpsploeg is actief in het regelmatig onderhoud van de openbare domeinen van de dorpjes. En om de fysieke afstand tussen de dienstverlening en de dorpen te verkleinen, is het Mobiel Sociaal Huis opgericht. Kleine woningaanpassingen, waarbij senioren langer in hun woning kunnen blijven, hebben tevens de nodige aandacht gekregen. Ook de dorpsrestaurants zijn gepromoot.

DORPS/WIJK- CONCIËRGE-TEAMS

Hoofdpromotor: gemeente Heers

De inschakeling van het dorpsconciërgeteam heeft geleid tot de verbetering van de leefbaarheid in de dorpen. Op regelmatige basis zijn de verschillende deelgemeentes bezocht om kleine klusjes op te knappen. Het team is ook ingezet voor het onderhoud van groenpleintjes. Vooral oudere dorpsbewoners komen dan vaak even langs om een praatje te maken met de mensen uit de dorpsteams. Het dorpsconciërgeteam heeft gaandeweg een belangrijke rol gekregen bij de instandhouding van dorpsfeesten en dorpsradities.

DE CULTURELE SMAAK VAN EEN NATUURLIJK KASTEEL

Hoofdpromotor: Kasteel Mariagaarde
Hoepertingen vzw

Erfgoedtoerisme, nieuwe vormen van streekproducten-
economie, verhogen van lokale betrokkenheid (plaatse-
lijke bevolking) en het inzetten op de vernieuwde identiteit
van Kasteel Mariagaarde zijn de algemene omschrijving
van dit project. Enkele concrete actiepunten zijn: het ver-
groten van de moestuin en het slowfoodproject, park als
ontmoetingsruimte, streekproducten en cafetaria, het ludiek
educatief UIT-programma van 'Zoek de schat'. Hierbij zijn
nieuwe doelgroepen, in het bijzonder kinderen, betrokken.
Tijdens het parkfeest van 2013 zijn de verschillende troeven
van de projectrealisaties zichtbaar gemaakt.

GEMEENSCHAPS- INFRASTRUCTUUR VERLEVENDIGT

Hoofdpromotor: gemeentebestuur Riemst

“Gemeenschapsinfrastructuur verlevendigt” zoekt samen met de dorpsbewoners naar betekenisvolle dorpsplekken. Betekenisvolle plekken zijn formele en informele openbare plaatsen waar “iets te beleven valt” of waar het gewoon fijn is om te vertoeven. Deze verbindingen zijn o.a. straten, trage wegen of paadjes. Samen met RIMO, Stebo vzw en uiteraard de dorpsbewoners zelf, heeft het gemeentebestuur de ruimtelijke kansen en uitdagingen binnen de dorpen Millen en Genoelselderen onderzocht. Het resultaat van dit onderzoek is uitgewerkt in een plan waarbij meervoudig gebruik van de openbare ruimte, beleefbaarheid en veiligheid centraal staan.

TREUZELPAD

Hoofdpromotor: Plattelandsklassen vzw

Het treuzelpad is een belevingspad dat bij kinderen van de eerste en tweede graad van de basisschool verwondering moet opwekken. Het wordt uitgezet op de site van kasteel Mariagaarde. Boomgaard, moestuin, vijver en veld zijn de aanwezige elementen die via interactieve werkvormen en installaties op het wandeltraject kunnen worden meegeemaakt. Het pad wordt officieel geopend tijdens de Parkdag 2015. De plaatselijke basisscholen van Borgloon zullen daarbij alvast de eerste verkenners zijn. Dit project is een samenwerking tussen de hoofdpromotor en Kasteel Mariagaarde Hoepertingen.

JEUGDTOERISME KLOKHUIS

Hoofdpromotor: **Gors vzw**

Vzw Gors is een organisatie in sociale economie, actief in de horeca. De vzw baat een hotel 'De Pastorie' en een jeugdherberg cat. C 'Het klokhuis' in Gors-Opleeuw uit. Binnen de werking van de jeugdherberg worden er Haspengouwklassen, een ideale meerdaagse uitstap voor scholen, georganiseerd. Het programma draait rond landschapsbeleving, landbouwbeleving en het Gallo-Romeins verleden. Het klokhuis beschikt eveneens over een ruim aantal slaapgelegenheden.

EDUCATIE ROND GROENTEN EN RUNDVEE

via het digibord in de klas én daarbuiten

Hoofdpromotor: Plattelandsklassen vzw

In dit project is expliciet gekozen om het educatief materiaal rond de thema's groenten, melkvee en vleesvee in een digitaal lessenpakket te herwerken. De thema's zijn gekozen op basis van de regionale bedrijven en sectoren in de Kempen en het Maasland. Het project heeft de brug tussen de leerstof in de klas en de beleving daarbuiten gelegd. Na een interactieve les over bijvoorbeeld het verwerken van melk tot ijs, wordt de klas via een eenvoudige link warm gemaakt voor een bezoek aan een educatief melkveebedrijf in de buurt.

DORPSHUIS OPOETEREN

Hoofdpromotor: 't Dorpshuys vzw

Dorpshuys is een uniek initiatief van PWA Maaseik en de stad Maaseik en wordt gedragen door VZW 't Dorpshuys. Het combineert verschillende maatschappelijke meerwaarden in de uitbating van kleinschalig plattelandslogies met 5 kamers en een prachtig fietsterras dat 3 jaar geleden de deuren opende in het voormalige gemeentehuis van Opoeteren. De hoofddoelstelling is de creatie van jobs in de sociale economie gecombineerd met sociaal toerisme, toegankelijkheid, fair trade en duurzaamheid. Bovendien heeft één van de historische gebouwen van Opoeteren zo een mooie, nieuwe invulling gekregen.

ONTSLUITING VAN HET MAASLANDS LANDSCHAP

Hoofdpromotor: stad Dilsen-Stokkem

Het project betreft de inzet van twee unieke mobielen, aangedreven door elektriciteit en/of door trappers. Door middel van dit voertuig wordt het landschap op een milieuvriendelijke, vernieuwende en originele manier vanuit een bijzonder perspectief beleefd. Een nieuw uitgestippelde route voert de gebruikers langsheen de mooiste plekjes doorheen het Snoer van Maasdorpen. Er is overgewaakt dat landschapselementen, zoals erfgoed en monumenten, alsook overige toeristische dagattracties door de route worden ontsloten. Daarnaast zijn er rustpunten voorzien, zodat ook de horeca in het verhaal is betrokken.

LANDSCHAPSGEWIJS

van landschappelijke waardering
naar toeristische waarde

Hoofdpromotor: Regionaal Landschap
Kempen en Maasland vzw

Zelfs in een regio met meer dan gemiddelde landschapswaarden is het nodig om te investeren in kwaliteitsvol bezoekersonthaal en een positieve naamsbekendheid. Dit project heeft bijgedragen aan een bijdrage aan de positieve toeristische vermarkting van het GrensPark Kempen~Broek en het RivierPark Maasvallei. Met het deelproject 'Landschapsgewijs' is in Bocholt ten behoeve van recreanten en toeristen geïnvesteerd in de Luysmolen en haar onmiddellijke omgeving. In de Maasvallei is het wandelnetwerk in het RivierPark Maasvallei afgewerkt.

MARGRIET!

Zorgburen voor ouderen in
plattelandswoonkernen

Hoofdpromotor: Landelijke Thuiszorg vzw

Door middel van een originele versterking van het buurtweefsel in een kleinschalige woonzorgzone kan zorg op maat worden verbeterd. Hiervoor wordt een buurtzorg-functie gecreëerd: een vertrouwenspersoon die door de bewoners gekend is en de elementaire goede-buurtaken verricht. Door het intensieve en laagdrempelig contact tussen de senioren en buurtzorgers in de woonzorgzone wordt het lokale sociale weefsel (het buurtweefsel) opnieuw opgebouwd. De senioren staan centraal. Zij worden ondersteund door de buurtzorgers en vrijwilligers maar bepalen zelf wat ze nodig hebben en hoe ver ze hierin willen gaan.

DE GROOTSTE ZANDBAK VAN VLAANDEREN

Hoofdpromotor: gemeente Hechtel-Eksel

Het duinengebied van In den Brand is een uniek stuk natuur. Met het project is uitvoering gegeven aan het inrichtingsplan dat focust op de duurzame bescherming van de stuifduinen, de ontsluiting van het wandelgebied en de verbetering van de educatieve waarde. Met de toegekende subsidies zijn de duinen in het gebied hersteld, zijn plagwerken uitgevoerd en is aan heideherstel gedaan. Er is een kindvriendelijk onthaal en een picknickruimte ingericht. Een aantal speelse houten elementen moet de aandacht van de kinderen trekken.

SSSS(STILTE)! HASPENGOUW SPREEKT!

Hoofdpromotor: Kasteel Mariagaarde
Hoepertingen vzw

Met kunst als **MEDIUM** en bindmiddel wordt de dialoog met de regio over de betekenis van leven en wonen in **Haspengouw aangegaan**. Het unieke plattelandskarakter heeft naast haar kunsthistorisch erfgoed en haar natuurlijke rijkdom aan fruitteelt en groen, die tegelijkertijd toeristische troeven zijn, ook de rust en stilte als belangrijke troef. Ruimtelijke identiteit krijgt op participatieve wijze inhoud en vorm in de evocatie van een musical (als participatie project) en de installatie van een kunstwerk door Frederick Geurts en dit vanuit een unieke dialoog tussen de bevolking en de site van Kasteel Mariagaarde als stilteplek.

BIJZONDERE PICKNICKPLAATSEN

met (in)zicht op Haspengouw

Hoofdpromotor: stad Sint-Truiden - Toerisme
Sint-Truiden

De stad Sint-Truiden heeft van rust-, start- en picknick- plaatsen bijzondere sites die (in)zicht op Haspengouw geven, gemaakt. Innovatie door sterke verhalen, authentiek genieten en zintuigelijke belevingen op diverse rustplaatsen langs wandel- en fietsroutes is beoogd. 19 locaties zijn met een duurzame basisuitrusting bestaande uit rust- en picknick-faciliteiten en een informatiebord met gegroepeerde informatie ingericht. Verder zijn er leuke doe-dingen in een kindvriendelijke omgeving voorzien en zijn er sprookjestochten op vaste data. Locaties gelegen op een kruispunt van wandel- en fietsslussen bevatten een veelheid van borden. Dit project wil deze infoborden beter integreren met respect voor de omgeving.

DIENSTENPUNTEN VOOR DORPEN

Hoofdpromotor: **RIMO** Limburg

De dorpsrestaurants zijn uitgegroeid tot een enorm succesverhaal in Limburg. De ambitie is niet beperkt gebleven tot het samenbrengen van mensen om gezond, gezellig en goedkoop samen te eten in de eigen omgeving. In een aantal gemeenten is het initiatief een opstap geworden tot informerende, vormende, sociale en ontspannende initiatieven, die vanuit een 'dorpspunt' worden aangeboden. Op die manier worden een aantal mensen door sociale diensten bereikt die voorheen verstoken bleven van hulpverlening. Daarom zijn dorpsrestaurants en dorpspunten inmiddels erkend als vormen van proactief handelen in de strijd tegen onderbescherming. Daarnaast leidt de koepelvorming van dorpsrestaurants tot ervaringsuitwisseling, maar ook tot een verdere bekendmaking en verspreiding van het concept dorpsrestaurants.

ONTWIKKELEN EN TESTEN VAN

beste bestrijdingswijze van
overheersende exotische flora

Hoofdpromotor: Limburgs Steunpunt Rurale
Ontwikkeling vzw

Het Limburgs Steunpunt Rurale Ontwikkeling vzw heeft in dit project samen met VLM, Regionale Landschappen en agro-aanneming en de gemeenten Hechtel-Eksel en Peer aan een bestrijdingsmethode voor de Amerikaanse vogelkers gewerkt. Hierdoor zijn de Limburgse houtkanten kwalitatief met het oog op een toekomstige beheersovereenkomst en later een oogstbare houtkant voor energieproductie, verbeterd. In de plaats zijn streekeigen struiken en bomen door de lokale landbouwers terug aangeplant en hierdoor is de ecologische waarde van de houtkanten sterk verhoogd. De houtkant kan zo ook functioneren als energieleverancier in een cyclisch weerkerend hakhoutbeheer. Zo blijft het landschap jong, attractief en productief.

GEEF KANSARMEN OOK EEN KANS OP HET PLATTELAND

Hoofdpromotor: CAW 't Verschil vzw

Kwetsbare, ontspoorde mensen en thuislozen zijn een vergeten groep op het platteland. Zij komen vaak na de nodige crisissituaties in de diverse Limburgse onthaal-
tehuizen terecht. Een deel van hen stroomt door naar zelfstandigheid, maar met ondersteunende begeleiding. Het zijn mensen die hun oorspronkelijke wortels in deze gemeenten hebben maar via omzwervingen al jarenlang weg zijn uit de regio en nu opnieuw thuis proberen te komen. Het betreft zowel middenklassers, senioren en jongeren. Het CAW biedt een integraal, ondersteunend aanbod op alle vlakken van het dagelijks leven onder meer op het vlak van wonen, relaties, inkomen, gezondheid en rechten.

Uitgave:

De deputatie van de provincieraad van Limburg: Herman Reynders, gouverneur-voorzitter; Marc Vandeput, Ludwig Vandenhove, Igor Philtjens, Frank Smeets, Jean-Paul Peuskens, Inge Moors, gedeputeerden; en Renata Camps, provinciegriffier

Verantwoordelijke uitgever:

Bruno Bamps, directeur Afdeling Economie en Internationale Samenwerking, Directie Ruimte, provincie Limburg, Universiteitslaan 1, 3500 Hasselt

Coördinatie en eindredactie:

Bruno Bamps, Geoffrey Meykens en Nathalie Princen, Dienst Landbouw en Platteland, provincie Limburg

Fotografie:

©provincie Limburg
©de projectpromotoren

Realisatie:

www.zoz.be

Met dank aan de projectpromotoren voor het aanleveren van tekst- en beeldmateriaal.

Wettelijk depotnummer:
D/2014/5.857/066

provincie
Limburg

Europees Landbouwfonds voor
plattelandontwikkeling. Europa
investeert in zijn platteland.